

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
عجل اللہ تعالیٰ فرجہ الشریف

امام مہلادی مصلح جہاننی

تحریر یہ مرکز فرہنگی انتشاراتی شبر

ویژگی مای

عجل اللہ تعالیٰ فرجہ الشریف

امام محمد

مصلح جهانی

تخریب مرکز فرہنگی انتشاراتی شہر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا.

حدید ۱۷/

بدانید که خداوند زمین را پس از مرگش زنده خواهد کرد.
امام باقر علیه السلام فرمود: مرگ زمین به کفر و
بی ایمانی اهل آن است، و خداوند آن را به دست
با کفایت قائم علیه السلام زنده خواهد کرد.

تفسیر نور الثقلین ۵ / ۲۴۲

پیامبر گرامی اسلام ﷺ:

لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ
الْيَوْمَ حَتَّى يَخْرُجَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا
كَمَا مَلِئْتُ ظُلْمًا وَجَوْرًا.

الغيبة ، شیخ طوسی / ۱۱۲

اگر از عمر دنیا بیش از یک روز نمانده باشد ، خداوند
آن روز را چندان دراز گرداند تا مردی از خاندان من
خروج کند ، و دنیا را پر از عدل و داد سازد پس از آنکه پر
از ظلم و ستم شده باشد .

فهرست

- فهرست ۵
- پایان شب سیه ۷
- مهدی علیه السلام موعود اسلام ۹
- ۱- بشارت مهدی علیه السلام ۱۳
- ۲- خاندان مهدی ۱۴
- ۳- نام و لقب و کنیه مهدی ۱۵
- ۴- سیمای مهدی ۱۵
- ۵- تولد مهدی ۱۶
- ۶- غیبت مهدی ۱۶
- ۷- طول عمر مهدی ۱۷
- ۸- وقت ظهور مهدی معلوم نیست ۱۷
- ۹- بهره‌وری از مهدی در زمان غیبت ۱۸

- ۱۰ - فلسفه غیبت مهدی ۱۸
- ۱۱ - زمینه ظهور مهدی ۲۰
- ۱۲ - قیام مسلحانه مهدی ۲۱
- ۱۳ - مکارم اخلاق مهدی ۲۱
- ۱۴ - حکومت جهانی مهدی ۲۲
- ۱۵ - حکومت عدل و امنیت و دین و برکت مهدی ۲۲
- ۱۶ - تکامل عقل و علم در حکومت مهدی ۲۴
- ۱۷ - یاران مهدی ۲۵
- ۱۸ - حرمت انکار مهدی ۲۵
- ۱۹ - انتظار فرج مهدی ۲۶
- ۲۰ - تکالیف منتظران مهدی علیه السلام ۲۶

پایان شب سیه ...

آن روز که ابرهای سیاه ظلم و فساد آسمان جهان را تیره
و تار سازند،

آن روز که قدرتهای اهریمنی جهانخواره، پنجه‌های خود
را در گلوی مردم رنج‌دیده دنیا بفشارند،

آن روز که همه معیارها جز معیار ماده و ماده‌پرستی از
میزان سنجش افکار پنهان گردند،

آن روز که امواج تبلیغاتی طاغوت‌های شرق و غرب
ملاک‌های حق و باطل را درهم ریزند،

آن روز که تازیانه‌های نامهربانیها، تنگ‌نظریها،
جداییها، تبعیضها، پشت مستضعفان جهان را مجروح کنند،

آن روز که فریادهای حق‌طلبان را در گلوی آنان خفه کنند،
 آری در آن روز، در عین سردی نومیدی، برق امید بر جهد،
 و مهر فروزان مهدی موعود علیه السلام از پس پرده غیبت رخ نماید،
 و عصای موسوی او همه بافته‌ها و ترفندهای حيله‌گران را
 ببلعد، و دم احیاگر عیسوی او در مردگان ظلم و بیدادگری
 روح حیات معنوی بدمد، و قرآن محمدی او بر سراسر عالم
 حکم راند، و نقش و نگار امید و ایمان و تقوا و حق‌پرستی و
 عدالت و مهربانی و شور و نشاط و دگردوستی و ... چهره
 عالم را زینت بخشد.

مهدی علیه السلام موعود اسلام

عقیده به آینده روشن جهان بشریت و به سامان رسیدن اوضاع فردی و اجتماعی انسان به دست یکی از فرزندان پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله علیه و آله از نسل پاک دخت گرامی او فاطمه علیها السلام که در روایات اسلامی «مهدی» لقب یافته، یک عقیده کاملاً اسلامی است و ویژه هیچ مذهب خاصی نیست. از این رو همه مسلمانان در انتظار ظهور چنین شخصیتی عظیمی به سر می‌برند و سختی‌ها و دشواری‌های فراوانی را به امید و آرزوی فرارسیدن آن روز به جان می‌خرند و در برابر ناملایمات، صبر و استقامت پیشه می‌کنند.

اما آنچه مهم است صرف اعتقاد به مهدی (مهدی نوعی) نیست، بلکه مهم آن است که شخص او را بشناسیم

و رهنمان این طریق را با آن محبوب دلها و منتظر دیده‌ها اشتباه نگیریم و دل به اغیار نبندیم و سر به بیگانگان نسپریم و همچنان چشم انتظار به قدم او بدوزیم، به‌ویژه در عصر حاضر که هر از چند گاهی بوق تبلیغاتی استعمار دمیده می‌شود و به تبلیغ برخی از مدعیان دروغین و افکار پوسیده آنها می‌پردازد و ذهن و فکر مردم به‌ویژه جوانان را می‌آلایند و بیمار دلان داخلی نیز آتش آن را دامن می‌زنند. بدین منظور باید با ویژگی‌هایی که در روایات برای مهدی موعود علیه السلام بیان شده آشنا شویم، و این روایات چه در اصل وجود او و چه در اصل و نسب و اوصاف و شمایل و چه در سیره و روش او در معتبرترین کتابهای اسلامی، در حد تواتر ثبت و ضبط گردیده است و به یقین می‌توان گفت کمتر مسأله‌ای از مسائل اسلام است که تا این حد، سند و مدرک داشته باشد.

از جمله کتابهای بسیار جامع و سودمندی که در این زمینه به‌رشته تحریر درآمده کتاب **منتخب الاثر فی الامام الثانی عشر** است که مؤلف بزرگوار آن، چنان که در مقدمه

مرفوم فرموده، آن را به همین منظور - تعیین شخص مهدی علیه السلام و رد هرگونه ادعای مهدویت از سوی مدعیان دروغین - تألیف نموده است.

از این رو بهتر آن دیدیم که چکیده‌ای از این کتاب گرانقدر را با تغییری در تنظیم آن، در اوراقی چند، تقدیم عاشقان «آن سفر کرده که صد قافله دل همراه اوست» کنیم، تا هم یاد و خاطره آن عزیز نهان از دیده را تجدید کنیم و هم موجبات ثبات ایمان به او را هرچه بیشتر فراهم سازیم، باشد که از نظر کیمیا اثرش محرومان نسازد، و برای تعجیل در فرجش دستی به دعا و نیاز بردارد و دیدگان ما را به جمال انورش روشنی بخشد.

سرو خرامان کجا، قامت رعنائ او

جلوه خورشید و ماه، طلعت زیبای او

چشم و دل دوستان، غرق تمنای او

تا چه کند با همه، همت والای او

آن که به هر غمزه‌ای، کار مسیحا کند

کاش که با یک نگاه، زنده دل ما کند

۱ - بشارت مهدی علیه السلام

(۱) حضرت ختمی مرتبت رسول اکرم صلی الله علیه و آله سه بار فرمود: شما را مژده باد به مهدی، که به هنگام توفان اختلافات و درگیریهای سخت خروج می کند و زمین را پر از عدل و داد می سازد چنانکه پر از ظلم و جور شده است. او دلهای بندگان خدا را سرشار از عشق و عبادت خدا می کند و سایه عدلش را بر سر همه می گسترد.

(۲) و فرمود: قیامت برپا نشود تا قائم به حق که از ما خاندان است به پاخیزد، و آن به هنگامی است که خداوند او را اذن دهد. هر که از او پیروی کند نجات یابد، و هر که از او بازماند به هلاکت رسد. خدا را خدا را ای بندگان خدا، به

استقبال او روید گرچه بر روی برف و یخ باشد، که او خلیفه خدا و جانشین من است.

روایات در بشارت به وجود مهدی و ظهور او بیش از حد شمار است، و اکنون که دو نمونه آن را از نظر گذرانید، اینک به ویژگی‌های شخصی او می‌پردازیم. به دیگر سخن: پس از آنکه مهدویت عامه از نظر روایات مسلم شد، به مهدویت خاصه می‌پردازیم و بیان می‌داریم که ویژگی‌های اشاره شده در روایات فقط در یک شخص متجلی است که اینک با روایات زیر معرفی می‌گردد.

۲ - خاندان مهدی

(۱) مهدی از خاندان پیامبر است: پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: مهدی مردی از خاندان من است که بر اساس سنت من می‌جنگد

(۲) دوازدهمین امام است: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: جانشینان من دوازده نفرند، نه تن از آنان از صُلب حسین‌اند، که نهمین آنان قائم و مهدی ایشان است. خوشا

به حال دوستانشان، و وای بر دشمنانشان.

۳) فرزند امام عسکری علیه السلام است: حضرت رضا علیه السلام فرمود: خَلَفَ صَالِحُ فَرَزْنَدِ ابِي مُحَمَّدٍ حَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ (عسکری) است و او صاحب الزمان و مهدی است.

۳ - نام و لقب و کنیه مهدی

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: مهدی از فرزندان من است، نامش نام من و کنیه‌اش کنیه من است، او در شمایل و اخلاق شبیه‌ترین مردم به من است.

و مشهورترین القابش: مهدی، قائم، منتظر و صاحب الزمان است.

۴ - سیمای مهدی

چهره‌اش روشن، پیشانی‌اش سپید، ابروانش کمانی، بینی‌اش باریک و میان آن برآمده است. بلند قامت و تنومند و چهار شانه است. خال رویش چون ریزه مُشکی است بر نقره خام. موهای سرش بر روی لاله گوشش

آویخته. رنگش سرخ و سپید است و نور چهره‌اش بر سیاهی موی سر و محاسنش برتری دارد. هیئت نیک و خوشی دارد که هیچ چشمی هیئت بدان اعتدال و تناسب و به آن زیبایی و آزر ندیده است. او طاووس اهل بهشت است.

۵ - تولد مهدی

امام عسکری علیه السلام فرمود: ولی خدا و حجت او بر بندگانش و جانشین من، در شب نیمه شعبان سال ۲۵۵ نزدیک طلوع فجر (جمعه) به دنیا آمد. نخست، رضوان دربان بهشت با گروهی از فرشتگان مقرب او را با آب کوثر و سلسیل غسل دادند

راوی گفت: مادرش دختر پادشاه (روم) است که او را سوسن، ریحانه، صقیل و نرجس (نرگس) خوانند.

۶ - غیبت مهدی

امام صادق علیه السلام فرمود: قائم علیه السلام را دو غیبت است، یکی صغری (کوتاه) و دیگری کبری (دراز و طولانی). در غیبت

صغری، شیعیان خاص او جا و مکانش را می‌دانند و در غیبت کبری جز موالی خاص و هم‌کیش او^۱ کسی از جای او باخبر نیست. و نیز فرمود: یکی از دو غیبت صاحب این امر چندان به طول انجامد که برخی گویند او مرده است و معلوم نیست به کدام وادی راه برده است.

۷ - طول عمر مهدی

امام سجاد علیه السلام فرمود: در حضرت قائم سنتی از نوح علیه السلام است و آن طول عمر می‌باشد.
 امام صادق علیه السلام فرمود: چون قائم قیام کند مردم گویند: مگر چنین چیزی ممکن است؟ او سالهاست که استخوانهایش هم پوسیده است!

۸ - وقت ظهور مهدی معلوم نیست

مِهْزَمِ اسَدی به امام صادق عرضه داشت: فدایت شوم،

۱ - شاید این قید به خاطر آن است که امامان دیگر علیهم السلام موالی و خدمتکارانی غیرمسلمان هم داشته‌اند.

این امری که منتظر آن هستید کی به وقوع می‌پیوندد، زیرا خیلی به درازا کشیده است؟! فرمود: ای مهزم، وقت‌گذاران دروغ‌گویند، و شتاب‌کنندگان به هلاکت رسند، و تسلیم‌شوندگان نجات یابند و سرانجام به ما ملحق شوند.

۹ - بهره‌وری از مهدی در زمان غیبت

سلیمان اعمش از امام صادق علیه السلام پرسید: مردم چگونه از حجت پنهان از نظر بهره‌مند می‌شوند؟ فرمود: همان‌گونه که از (نور و گرمای) خورشید پشت ابر بهره‌مند می‌گردند.

۱۰ - فلسفه غیبت مهدی

(۱) تصفیه نیروها: حضرت رضا علیه السلام فرمود: به خدا سوگند آن چیزی که شما به سوی آن گردن کشیده‌اید (قیام قائم و تشکیل دولت حق) نخواهد شد تا گروه‌های حق و باطل از هم جدا شوند، و شما چندان تصفیه می‌شوید تا اندکی از شما ثابت‌قدم می‌ماند.

امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند ودایعی (مردان و زنان

مؤمن) در اصلاب کافران و منافقان دارد، و قائم ما ظاهر نمی‌شود تا آن ودایع بیرون آید، پس از آن قائم ظهور می‌کند و کافران و منافقان را به قتل می‌رساند.

(۲) **عدم تعهد به قدرتهای سیاسی:** در پاسخ امام عصر علیه السلام به نامه اسحاق بن یعقوب کلینی آمده: هیچ یک از پدران من علیهم السلام نبود جز آنکه بیعت طاغوت زمان بر گردنش بود، و من هنگامی که خروج می‌کنم بیعت احدی از طاغوت‌ها بر گردنم نیست (یعنی آن حضرت به هیچ قدرتی از قدرتهای سیاسی تعهد ندارد و می‌تواند آزادانه قیام نماید).

(۳) **خوف از قتل:** زُباره گوید: امام باقر علیه السلام فرمود: قائم پیش از ظهورش غیبتی خواهد داشت. راوی پرسید: چرا؟ گفت: می‌ترسد او را به قتل رسانند.

(۴) **جهان باید حکومتهای دیگر را تجربه کند:** امام باقر علیه السلام فرمود: دولت ما آخرین دولتهاست، و هیچ صنف و گروهی نیست مگر آنکه پیش از ما به حکومت رسند تا چون حکومت عدل ما را دیدند نگویند اگر ما هم قدرت

می‌یافتیم عدالت می‌ورزیدیم.

(۵) رازی است سر بسته: امام صادق علیه السلام فرمود: صاحب این امر را ناگزیر غیبتی خواهد بود که هر باطل‌گرایی در آن زمان به شک و تردید می‌افتد. گفتم: چرا، فدایت شوم؟ فرمود: دلیلی دارد که اجازه نداریم از آن پرده برداریم. گفتم: حکمت این غیبت چیست؟ فرمود: همان حکمتی است که در غیبت حجت‌های الهی پیش از او وجود داشته است، و این روشن نمی‌شود مگر پس از ظهور او، چنان‌که حکمت کارهای خضر پس از فرارسیدن وقت جدایی او از موسی برای موسی آشکار شد. این امری از امور الهی و سری از اسرار او و غیبی از غیبه‌های اوست. و چون ما خدای بزرگ را حکیم می‌دانیم تصدیق می‌کنیم که کارها و سخنان او حکمتی دارد گرچه آن حکمت برای ما روشن نباشد.

۱۱ - زمینه ظهور مهدی

مردمی از مشرق زمین سر به شورش برمی‌دارند و زمینه حکومت مهدی را فراهم می‌سازند.

۱۲ - قیام مسلحانه مهدی

امام باقر علیه السلام فرمود: در قائم خاندان محمد صلی الله علیه و آله پنج سنت از پنج پیامبر است ... و سنت او از جدش محمد مصطفی صلی الله علیه و آله برکشیدن شمشیر و قیام مسلحانه و کشتن دشمنان خدا و رسول و کشتن جباران و طاغوتهاست.

۱۳ - مکارم اخلاق مهدی

(۱) علم: امام باقر علیه السلام فرمود: علم به کتاب خدا و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله مانند گیاه در قلب مهدی می‌روید.

و امیرمؤمنان علیه السلام فرمود: مهدی پناه‌دهنده‌ترین، داناترین و خوش‌رفتارترین شما با خویشاوندان است.

(۲) جود و سخاوت: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: خلیفه‌ای در آخرالزمان خواهد بود که مال را مشت مشت می‌بخشد و آن را نمی‌شمارد.

و نیز فرمود: وقتی کسی نزد مهدی آید و گوید: به من عطا کن، آن حضرت به اندازه‌ای که دامنش گنجایش دارد و بتواند آن را حمل کند پول در دامنش می‌ریزد.

(۳) زهد و پارسایی: امام صادق علیه السلام فرمود: قائم علیه السلام لباسش خشن و طعامش سخت و نامطبوع است.

۱۴ - حکومت جهانی مهدی

امام باقر علیه السلام فرمود: خداوند حکومت شرق و غرب زمین را در اختیار مهدی و یارانش قرار می‌دهد، دین حق را به دست او آشکار می‌سازد و بدعتها و اباطیل را می‌میراند چنان‌که نابخردان حق را میراندند
و فرمود: به هنگام قیام قائم، دولت باطل از بین می‌رود.

۱۵ - حکومت عدل و امنیت و دین و برکت مهدی

امام باقر علیه السلام فرمود: خداوند زمین را به عدل و داد قائم علیه السلام زنده می‌کند چنان‌که با ظلم و ستم مرده بود.
امیر مؤمنان علیه السلام فرمود: مهدی فرمانداران خود را به همه شهرها می‌فرستد و سفارش می‌کند که به عدالت رفتار کنند. در حکومت او گرگ و میش با هم زندگی می‌کنند.
بدی‌ها از میان می‌رود و نیکی‌ها باقی می‌ماند.

یکی از راویان گوید: کار احیاء حقوق مردم در حکومت مهدی به جایی می‌رسد که اگر حقی زیر دندان کسی باشد آن را باز می‌گیرد و به اهلش می‌سپارد.

امام باقر علیه السلام فرمود: مهدی و یارانش می‌جنگند تا همه یکتاپرست می‌شوند، و در حکومت او زن ناتوان از مشرق به مغرب سفر می‌کند و احدی مزاحم او نمی‌گردد.

امام صادق علیه السلام فرمود: به هنگام قیام مهدی قائم علیه السلام زمینی باقی نمی‌ماند مگر آنکه ندای توحید و نبوت پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در آن بلند است.

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: اهل آسمان و زمین حتی پرندگان و درندگان و ماهیان دریا هم از او خوشنودند. در دولت او آبها فراوان، نهرها جاری و میوه‌ها چند برابر می‌شود و زمین گنجینه‌های خود را بیرون می‌ریزد.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمود: به هنگام قیام مهدی آسمان باران خود را فرو می‌بارد، زمین گیاه خود را بیرون می‌دهد، کینه‌ها از دل‌های بندگان برطرف می‌گردد، حیوانات در کنار هم آسوده زندگی می‌کنند، زنی که فاصله عراق تا شام را

می‌پیماید از هیچ خطری هراس ندارد و زمین آنقدر سرسبز است که جز روی چمن و گیاه قدم نمی‌نهد.

۱۶ - تکامل عقل و علم در حکومت مهدی

امام باقر علیه السلام فرمود: چون قائم ما قیام کند خداوند دست لطف و عنایت خود را بر سر بندگان می‌گذارد و بدان وسیله عقل و خرد آنان را کامل می‌سازد.

امام صادق علیه السلام فرمود: مؤمن در زمان قائم علیه السلام در مشرق است و برادر خود را در مغرب می‌بیند و آن که در مغرب است برادر خود را در مشرق مشاهده می‌کند (و ظاهراً این در اثر پیشرفت علوم و فنون است).

درباره مسائل دیگر مربوط به مهدی، مانند وقایع پیش از ظهور، علائم حتمی ظهور، زمان و مکان ظهور، کیفیت بیعت با آن حضرت، فضیلت اصحاب و یاران او و مردمی که حکومت او را درمی‌یابند و مردمی که در زمان غیبت او به سر می‌برند، معجزات او و دیدار کنندگانش در غیبت

صغری و کبری و ... اخبار و احادیث فراوانی رسیده است که مجال ذکر آنها نیست.
پژوهندگان می‌توانند به کتاب **منتخب الاثر** مراجعه نمایند.

۱۷ - یاران مهدی

امام صادق علیه السلام فرمود: یاران قائم سیصد و سیزده نفرند به تعداد اصحاب بدر، که مانند پاره‌های ابر پاییزی در وقتی مخصوص نزد هم گرد می‌آیند.^۱

۱۸ - حرمت انکار مهدی

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر که قائم را که از فرزندان من است انکار کند مرا انکار کرده است.
و فرمود: هر که قائم را که از فرزندان من است در زمان غیبتش انکار کند به مرگ جاهلیت خواهد مرد.

۱ - این تعداد افراد کارگزاران آن حضرتند، و الا یاوران حضرتش از اهل شرق و غرب فراوانند.

۱۹ - انتظار فرج مهدی

پیامبر گرامی فرمود: برترین عبادت انتظار فرج است.
 امام صادق علیه السلام فرمود: هر که منتظر و در آرزوی
 حکومت حق بمیرد مانند کسی است که در خیمه قائم با
 آن حضرت قرار دارد، بلکه چون رزمنده‌ای است که در
 حضور رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شمشیر می‌زند.
 امیر مؤمنان علیه السلام فرمود: منتظر حکومت ما چون کسی
 است که در راه خدا در خون خود غلتان است.

۲۰ - تکالیف منتظران مهدی علیه السلام

(۱) انتظار و پرهیزکاری و اصلاح اخلاق و رفتار.
 امام صادق علیه السلام فرمود:

مَنْ سُرَّ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَتَّظِرْ، وَ
 لِيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ ...

هر که شاد می‌شود از اینکه از یاران قائم باشد،
 باید انتظار قدم او کشد و پرهیزکاری پیشه کند و
 به اصلاح اخلاق پردازد.

چنین کسی منتظر واقعی است و اگر پیش از قیام قائم از دنیا رود پاداش کسی را دارد که قائم را درک کرده است. پس بکوشید و منتظر باشید؛ گوارایتان باد ای گروه رحمت شده.

(۲) دعا برای حفظ ایمان خود و حفظ وجود مبارک و فرج آن بزرگوار.

در این زمینه دعاهای مفصلی ذکر شده، که در کتابهای دعا، در باب زیارت آن حضرت آمده است.

(۳) رعایت ادب و احترام به هنگام شنیدن یا بردن نام او. حضرت امام رضا علیه السلام در خراسان، در مجلسی که نام قائم علیه السلام برده شد از جا برخاست و هر دو دست را بر سر مبارک نهاد و گفت: خدایا در فرج او شتاب کن و راه خروجش را هموار ساز

و از امام صادق علیه السلام پرسیدند: چرا باید هنگام شنیدن نام قائم از جا برخاست؟ فرمود: زیرا او غیبتی طولانی خواهد داشت و از شدت مهر و محبتی که به دوستان خود دارد، به هر که او را با این لقب - که یادآور دولت او و حسرت

غربت اوست - یاد کند نظر عنایت می‌کند، و به همین خاطر بنده‌ای که در برابر مولای بزرگ خود خاضع و فروتن است چون می‌داند که مولایش به او می‌نگرد باید به احترام او برخیزد و از خداوند تعجیل در فرج او را مسألت نماید.

(۴) تحصیل معرفت آن حضرت و صفات و خصوصیات

او

زُراه گوید: به امام صادق علیه السلام گفتم: اگر زمان غیبت را درک کردم چه کنم؟ فرمود: این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ عَرَّفْنِي نَفْسَكَ، فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي نَفْسَكَ
لَمْ أَعْرِفْ نَبِيَّكَ. اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي رَسُولَكَ، فَإِنَّكَ إِنْ
لَمْ تُعَرِّفْنِي رَسُولَكَ لَمْ أَعْرِفْ حُجَّتَكَ. اللَّهُمَّ
عَرِّفْنِي حُجَّتَكَ، فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ
ضَلَلْتُ عَنْ دِينِي.

خدایا خودت را به من بشناسان، که اگر خود را به من نشناسانی پیامبرت را نتوانم شناخت. خدایا پیامبرت را به من بشناسان، که اگر پیامبرت را به

من شناسانی حجّت را نتوانم شناخت. خدایا
حجّت را به من بشناسان که اگر حجّت را به من
شناسانی از دین خود گمراه خواهم شد.

(۵) اظهار دوستی آن حضرت و ذکر فضایل او، و
محبوب ساختن او در دلها با گفتار و کردار، و اظهار غم و
غصه و اندوه در فراق او، و شرکت در مجالسی که یادی از
آن حضرت می‌شود.

(۶) انجام اعمال دینی - عبادی به نیت آن حضرت.
(۷) زیارت و سلام بر آن حضرت و توسل و استغاثه به او.

چنانکه ملاحظه می‌شود، در این روایات و ده‌ها روایت
دیگر، گذشته از اصل وجود شریف حضرت مهدی،
سخن از اصل و نسب، سیما و شمایل آن بزرگوار، مقدمات
ظهور، سیره و روش حضرتش و احیای مجد و عزت و
عظمت اسلام به دست مبارک او نیز به میان آمده و نه تنها
بشارت به ظهور او داده شده بلکه نشانه‌های شخصی او هم
بیان گردیده تا به هنگام ظهور به راستی شناخته شود، و نیز

مدعیان دروغین و سالوسهای حيله گر که پیش از او به مقام
 منیع او چنگ اندازی می‌کنند رسوا گردند.^۱

آری، نشانه‌هایی که از مهدی موعود داده شده و
 سخنانی که از شرایط زمانه آن حضرت رفته است شعله
 عشق را در دل هر انسان بیدار می‌افروزد، و هر انسان
 حق‌طلبی را مشتاق دیدار او و درک زمانه او می‌سازد، و هر
 بیداردلی را برمی‌انگیزاند تا دست از بیستی و کسالت
 بردارد و گرمی نشاط و عمل را در خود احساس کند، و
 دامن همت به کمر زده، در صف رادمردانی که برای اقامه
 قسط و عدل برمی‌خیزند و جهت نجات مستضعفان و
 مظلومان جهان می‌کوشند درآید، و در مقام تهذیب نفس
 و تکمیل مکارم اخلاق خویش برآید؛ که هر که آرزومند
 اصلاح جامعه خویش است باید که خود صالح باشد....

۱ - لازم به ذکر است که فقهای بزرگ، به‌اذن آن حضرت امور دینی و
 اجتماعی مردم را به عهده دارند و نایبان آن حضرت به شمار می‌روند.

در پایان، به عنوان استغاثه و توسل به آن یار غمدیدگان
و پناه بی پناهان، این اشعار را از زبان عارف دلسوخته
مرحوم فیض کاشانی زمزمه می‌کنیم:

امام پای نه تا آنکه در پایت سر اندازیم
نثار خاک راهت را دل و جان و زر اندازیم
جهان تیره پر ظلم را از هم بیفشانیم
فلک را سقف بشکافیم و طرح دیگر اندازیم
یکی از عقل می‌لاقد یکی طامات می‌بافد
بیا کین داوری‌ها را به پیش داور اندازیم
اگر دشمن بر آن باشد که خون دوستان ریزد
به سیف الله دست آریم و بنیادش بر اندازیم
خوش آن روزی که بینیمت نشسته جای پیغمبر
به دور مجلست گردیم و از دشمن سر اندازیم
صبا خاک وجود ما بدان عالی جناب انداز
بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
به خاک درگهش روز نیاز آریم همچون فیض
از آنجا خویش را شاید به حوض کوثر اندازیم